

સલામી સવારની..

*ચૂંટણી સુધી આ મધ યાત્રા એટલું યાદી લ્યો!
ને નાનીશી દ્રષ્ટિકને વડાવા એટલી વાદી લ્યો!
બાંટી લ્યો નામના કોઈની મહેનતની મક્કમાં -
લડે કોઈ, મરે કોઈ, બારોબાર જશ ખાટી લ્યો!*

સુપ્રભાતમ્
સુરેષ પ્રા. ભટ્ટ
079-23226251

રાવણે કર્યું, હિમાલય હલાવી - હાઈકુ
ખૂલે કિસ્મત, તે મળે છે 'વિજય' માલ્યા હોય કે...

ચિંતન

ન જિતેન્દ્રિયાણાં વિધયભયમ્ ।
જિતેન્દ્રિયને વિધયનો ભય નથી. ઉપરોક્ત શ્લોક યાજ્ઞક્યસૂત્રમાંથી લેવામાં આવેલ છે. વિધય એટલે કે ભોગ મનુષ્યનો સૌથી ભયંકર શત્રુ છે. અને એના કારણે ભલભળા ધનિક કે સામર્થ્યવાન મનુષ્યનું જીવન બરબાદ થઈ જાય છે. પરંતુ જેણે પોતાની ઈન્દ્રિયો પર વિજય મેળવ્યો છે એવો જિતેન્દ્રિય મનુષ્ય, સુંદરતમ અપ્સરાથી કે સુવર્ણ પહાજથી વિચલિત થતો નથી. એની આ અડગતાથી વિધયો એનાથી દૂર ભાગે છે અને એનું જીવન સુખી, શાંત અને સમૃદ્ધ રહે છે. જીવનમાં, આચરણમાં, ધર્મ પરાયણ થવામાં એક મહત્વનું સાધન છે. 'મન' મન તો મક્કમ-અડગ હોય તો તમામ ઈન્દ્રિયો, ઈચ્છાઓ, વાસનાઓ પર નિયંત્રણ અને અંકુશ રાખી શકે છે. મક્કમ મન પાસે ઈન્દ્રિયો લાચાર થઈ જાય છે. આશાઓ - ઈચ્છાઓ તેની ગુલામ થઈ જાય છે. આવો જિતેન્દ્રિય વ્યક્તિ જ જીવનનું સાચું સુખ અને શાંતિ પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

- સુવિચાર**
- વેર લેવાની ભઠ્ઠી એટલી ગરમ ન કરો કે જે ખુદ તમને જ ભરખી જાય - **વિલિયમ શેક્સપિયર**
 - આપણો તાજ અંતઃકરણમાં છે, એનું નામ છે સંતોષ - **એસ. ભદ્રાચાર્ય**
 - ક્રોધ સમુદ્ર જેવો બહેનો અને આગ જેવો ઉતાવળો હોય છે - **જેન કથન**
 - પરાજયનો ડંબ અને વિજયનો ગર્વ આ બે જેના જીવનમાં નથી તે જ સાચો મનુષ્ય છે - **સંત રોબિન**
 - મિથ્યા મહત્વાકાંક્ષા સદ્ગુણોનું ગળું રૂંધી નામે છે - **શાહબુદ્દિન રાહોડ**
 - પાપમાં પડે છે એ માનવ છે, પશ્ચાતાપ કરે છે તે સંત છે અને ડંકાસ મારે છે એ દાનવ છે - **અરવિંદ**
 - શ્રેષ્ઠ બાળવીર પોતાના તીર-કામઠાથી નહિ, પણ લક્ષ્યવેદથી ઓળખાય છે - **અરવિંદ**
 - આજનું ઔષધ : દાહેલા પર છુંદેલો કાંદો તરત જ લગાડવાથી દાહમાં રાહત થાય છે
- (સંકલન : દિપક વી. આસરા)

બોધકથા

જૂના સમયના રાજવીઓ બાંધકામના શોખીન હતા. પોતાનું શહેર અને રાજ્યકાળ સદા યાગગાર બની રહે તેવું કામ જરૂર કરતા. કચ્છ રાજાનો આયના મહેલ-ટાવર ઈટાલીયન ઈજનેરો એ બનાવ્યાં. આજે પણ અડીખમ શોભા વધારતાં ઊભાં છે. ગોંડલના રાજા ભગવતસિંહજીએ પણ ગોંડલમાં અદ્ભુત ટાવર બનાવ્યું - ટાવરના ચારે તરફના ઘડિયાળ પર મોંઢી કિંમતના કાચ બેસાડ્યા. રાજમહેલ પાસેના મેદાનમાં એક ક્રિકેટર શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને તાલીમ આપતા હતા. 'છગ્ગો' મારવા જતાં બોલ સીધો ટાવરના કિમતી કાચ સાથે ભટકાવ્યો. કાચ ચૂરેચરા થઈ ગયો. શિક્ષકને દરબારમાં બોલાવવામાં આવ્યો. શિક્ષકે ગુન્હો-ભૂલ કબૂલ કર્યાં. કહ્યું મારી નિશાળનાં છોકરાંને 'તાલીમ' આપતાં આ ઘટના ઘટી. દરબારે એક માસનો પગાર 'રૂપિયા છ' (એ સમયના છ હજાર) દંડ કર્યાં. શિક્ષક વંદન કરી જતા હતા. ત્યાં ભગવતસિંહજી એ એને પાછા બોલાવ્યા કહ્યું, દંડ તો ભરી દેજો પણ આવા શિક્ષક કોયના દડાની આટલો ઊંચો ટાવરનો કાચ તૂટી જાય એવા છગ્ગાની કદર રૂપે તમને ત્રણ હજાર ઈનામ આપું છું. આને કહેવાય પ્રજા વત્સલ રાજવી.

ચીની મીડિયાનો પડકાર

સરકાર ભલે પાડોશી મહાસત્ર લેખે ચીન સાથે મીઠા સંબંધો રાખવા માટે વલખાં મારતી રહે; એના નેતાઓને લાલ જાજમ પાથરી આવકારતી રહે પણ પ્રજા તો એની અસ્મિતાનો પરચો બતાવી જ રહેશે. પાકિસ્તાન સાથેની ચીનની સીધી સાંઠગાંઠ એ ભારત સામેની કાયમી શત્રુતાનું જ પ્રમાણ છે. ચીનના રાષ્ટ્રપતિને રિવર ફ્રંટ પર ઝૂલે ગુલાવ્યાથી કે એમની સંસ્કૃતિનાં વખાણ કરી એશિયાના બે મહાન દેશો વચ્ચે દોસ્તી હોવાનો દેખાવ કરવાથી વાસ્તવિકતા બદલાઈ જતી નથી. ચીન વિસ્તારવાદી રાષ્ટ્ર છે, વળી ત્યાં લોકશાહી નહીં હોવાને કારણે વિશ્વનાં લોકશાહી રાષ્ટ્રો એના એકાધિકારવાદી શાસનથી એક સલામત અંતર રાખતાં રહે છે. ઇલ્લા વર્ષો દરમિયાન ચીનને ઘુનિયાનું બજાર સર કરવાની ધખના જાગી અને એણે ઘુનિયાભરમાં પોતાનાં સસ્તા ઉત્પાદનોનો ગંજ ખડકી દીધો. ભારતમાં 'મેડ ઇન ઈન્ડિયા'ની સરખામણીમાં 'મેડ ઇન ચાઈના' વાળી પ્રોડક્ટ્સ અત્ર-તત્ર-સર્વત્ર નજરે પડે છે, એની કોણ ના પાડી શકશે? ભારતીય પ્રજા જયારે સોશિયલ મીડિયા પર ચીન દ્વારા ઉત્પાદિત ચીજવસ્તુઓના બહિષ્કારનું એલાન કરવા લાગી ત્યારે ચીની સરકારી મીડિયાએ ડ્રેગન બ્રાન્ડ ફૂંકાડો મારીને કહી દીધું કે ભારત ફક્ત થૂંકે ઊડાડે છે. એની હેસિયત નથી કે કે ચીની ઉત્પાદકો સાથે સ્પર્ધામાં ઊતરી શકે. વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના 'મેક ઇન ઈન્ડિયા' કાર્યક્રમની પણ ચીની મીડિયાએ મજાક ઉડાડી છે. ચીની મીડિયા છંછેડાવું છે એનું કારણ ભારતીય પ્રજા દ્વારા સોશિયલ

મીડિયા પર ચીની ઉત્પાદનોના બહિષ્કારની ચલાવઈ રહેલી ઝુંબેશ છે. 'ગ્લોબલ ટાઈમ્સ' નામના સરકારી અખબારે ભારત સામે નર્ચુ ઝેર ઓક્યું છે અને ભારતમાં રોકાણ કરવા ઉત્સુક ચીની કંપનીઓને ચીમકી આપી છે કે ભારતના રોકાણ કરવું તે આત્મઘાતી પગલું પુરવટા થશે, કારણ કે ભારતનું શાસન ભણાચારથી મદબદે છે. ભારતની પ્રજા આગણુ છે. ભારત અમેરિકાની પાંખમાં ઘૂસી ગયું છે એનું કારણ અમેરિકા અને ભારતથી ચીનની પ્રગતિ જોવાતી નથી, બેઈ એની કૂદકે ને ભૂસકે વિશ્વની મહાસત્રા તરીકે ની વિકાસકૃત્યને જોઈ દાઝે છે. ચીની મિડાયએ એના દેશની કંપનીઓને ચીનમાં જ મેન્યુફેક્ચરિંગ કરવાની સલાહ આપી છે. આમ ભારત સામે ચીને જુદા જુદા સંદર્ભે તલવાર તાણી જ લીધી છે ત્યારે ભારત શું ચીની ઉત્પાદનોના બહિષ્કારનો સિલસિલો જારી રાખી શકશે? ફક્ત સોશિયલ મીડિયા પર આભાસી બહિષ્કારની ગુલબાંગોથી કશું જ નહીં વળે. જેમ મહાત્મા ગાંધીએ વિદેશી ઉત્પાદકોને સર્દતર બહિષ્કાર કરી સ્વદેશી ચળવળ ચલાવી હતી તેમ વડાપ્રધાન મોદીના નેતૃત્વમાં ચીનનાં ઉત્પાદકોના બહિષ્કારની ચળવળ તંત્રીસ્થાનેથી... શરૂ થઈ શકશે ખરી? ખાટલે મોટી ખોડ એ કે નર્મદા કેમ ખાતે સરદાર પટેલની વિશ્વની સૌથી ઊંચી પ્રતિમા બનાવવા માટેનો કોન્સ્ટ્રક્ટ ભારતની સરકારે ચીની કંપનીનો આપવો પડ્યો છે! ચીન ક્યારેક ડુલિકેટ આઈટમોના ઉત્પાદક તરીકેની મેલી મથરાવટી ધરાવતું હતું તે આજે જાપન કરતાં પણ આગળ નીકળી ગયું છે. 'ગ્લોબલ ટાઈમ્સ' દ્વારા ભારત વિરુદ્ધ અને જેની સાથે ચીનની સીધી સ્પર્ધા છે તે અમેરિકાની કડવી ટીકા એક પ્રકારનો પડકાર છે, જેનો 'ઈટનો જવાબ પથ્થરથી' આપવાની આપણે તૈયારી રાખવી જોઈએ. ભારતની પ્રજામાં એ કૌતવ અચ્છું છે ખરું? સરકારી તંત્રમાં દરેક સ્તરે ચાલતા ભ્રષ્ટાચારનો 'ગ્લોબલ ટાઈમ્સ'નો આશ્લેષ સો ટકા સાચો છે, પરંતુ એને અટકાવવા સ્વચ્છ પ્રતિમા ધરાવતા વડાપ્રધાન કેટલા સફળ થઈ શક્યા છે તે કોઈ છાતી ઠોકીને કહી શકે એમ નથી. મોદીની ઈમેજ મહદંશે મીડિયાએ બાંધી આપી છે. પરંતુ ગ્રાઉન્ડ લેવેલે જો પરિસ્થિતિ ન બદલાય તો એવી ઈમેજનો બનાવટી કુંગો ફૂટી જતાં વાર નહીં લાગે. ચીની મીડિયાએ જયારે ભારતના કાન આમળ્યા છે ત્યારે તમામ દેશવાસીઓ માટે એ પડકાર ઝીલી બતાવવાનું આ ટાણું છે. શું એ માટે આપણે તૈયાર છીએ ખરું?

વિઘ્ન વિનાયકને વંદન...

કરો. ગુરુનું રક્ષણ કરો. શિષ્યનું પણ રક્ષણ કરો. તમે વાણી, તમે ચૈતન્ય, તમે આનંદ, તમે બ્રહ્મ છો. તમે એકમાત્ર સચ્ચિદાનંદ છો. તમે જ્ઞાન અને વિજ્ઞાન સ્વરૂપ છો. આ સમગ્ર જગત તમારા થકી જન્મે છે. સ્થિર રહે છે અને લય પામે છે. તમે ભૂમિ છો, જળ છો, અગ્નિ છો, પવન છો, આકાશ છો. અમારી જ્ઞાનેન્દ્રિય હો કે કર્મેન્દ્રિય, તમે જ છો. તમે સત્ત્વ, રજસ અને તમસથી પર છો. તમે ઉત્પતિ, સ્થિતિ અને લયથી પર છો. તમે દેહથી ત્રણ અવસ્થાથી પર છો. તમે ભૂત, વર્તમાન અને ભવિષ્યથી પર છો. તમે કાયમને માટે આ સૃષ્ટિના આધારરૂપ છો. તમારી પાસે સર્વપ્રકારની શક્તિ છે. હંમેશાં યોગીઓ તમારું ધ્યાન કરે છે. તમે બ્રહ્મા છો, તમે વિષ્ણુ છો, તમે રુદ્ર છો. તમે ઈન્દ્ર છો તમે અગ્નિ છો, તમે વાયુ છો, તમે સૂર્ય છો, તમે ચંદ્રમા છો. આકાશ, પૃથ્વી અને પાતાશ તમે છો. ઝં ઝં ગં ગણપતયે નમઃ આ રીતે ઉચ્ચાર કરવો. આ અર્ચ્વશીર્ષના દેષ્ટા ઋષિ ગણક છે. આમાં છંદ નિપુદ ગાયત્રી છે. આના દેવતા ગણપતિ છે. એક દાંત વાળા ગણપતિને અમે જાણીએ. વિશિષ્ટ મુખ વાળા ગણપતિને અમારી બુદ્ધિમાં ઉતારીએ. દંતશૂળવાળી દેવ અમને સારી પ્રેરણા આપે. એ એક દાંતવાળા, એને ચાર હાથ છે, એ પાશ અને અંકુશને ધારણ કરે છે. એ દંતશૂળવાળા છે અને વરદાન આપનારા છે. એ રક્ત વર્ણના છે. એને ઉંદર પ્રલંબ છે. કાન એમના સૂપડાં જેવા છે. એના વસ્ત્ર રક્ત છે. લાલ સુગંધી દ્રવ્યોનો લેપ એમના શરીરે છે. લાલ પુષ્પોથી એની પૂજા થાય છે. આ દેવને પોતાના ભક્તો માટે દયાભાવ છે. એ અવિનાશી છે. એ જગતનું કારણ છે. તેથી સૃષ્ટિની પહેલાં પ્રગટેલા છે. એ પ્રકૃતિથી પર છે. પુરુષથી પર છે. આ પ્રમાણે જ

અનું ધ્યાન કરે છે, તે યોગીઓમાં શ્રેષ્ઠ છે. પ્રથમ ગણના આ સ્વામીને પ્રણામ. વિઘ્નોનો નાશ કરનારા, શિવના આ પુત્રને વારંવાર પ્રણામ હજો. આ અર્ચવ શીર્ષ છે. એને જે ભણે છે એ ઈશ્વર સમીપે રહે છે. એ બધી જ રીતે સુખને પામે છે. એને કોઈ વિઘ્નોની બાધા રહેતી નથી. એ પાંચ મહાન પાપોથી છૂટી જાય છે. સાંજે પાઠ કરે તો આખા દિવસના પાપ નાશ પામે છે. આ અર્ચવશીર્ષ છે. શિષ્ય યોગ્ય ન હોય તો તેને ન શીખ વદુ યોથને દિવસે ભૂખ્યા રહીને આનો પાઠ કરવો. દુર્વા, ડાંગરથી પૂજન કરવું. મોઢકનો પ્રસાદ રાખવો. આમ કરવાથી સર્વજ્ઞ થવાય છે. વિઘ્નના વિનાયકને વંદન.

અમર વારસો
ડૉ. રશ્મિકાન્ત મહેતા

વ્યસનો રોગ પ્રતિકારક શક્તિ ઘટાડે છે

શરદપૂર્ણિમા, નવરાત્રી અને દિવાળી ર મહિના માં આ ત્રણેય તહેવારો આવી જાય છે. નવરાત્રીમાં સામાન્ય રીતે ગરમી, વરસાદ અને રાત્રે ઠંડીનું સંયોજન હોય છે. તેમાં મનુષ્ય જીવન પર શું અસર પડી શકે? ઘણા દાખલા છે. મુંઝવે રાવલ ગરબા નો કસાયેલો કલાકાર ગાંધીનગર કલ્ચર ફોરમ માં પ્રિન્સ ઓફ નવરાત્રી મહોત્સવ તરીકે ઘણીવાર ઘોષિત થયો. અને હવે એનો દીકરો પણ થવા લાગ્યો છે, નવરાત્રીના ઉજાગરા ના લીધે તેને પણ શરદી, ઉધરસ અને ખાંસી થઈ ગઈ છે, બીજો દાખલો લઈએ. અરે ભાઈ બીજો દાખલો નહિ બીજા અસંખ્ય દાખલા એ છે કે જેમને શરદી, ઉધરસ, ખાંસી અને તાવથી બિચારા પરેશાન છે આનો થઈ નવરાત્રીના ઉજાગરા અને થાક ના લીધે થયેલી અસર બાકી તો ફાલ્સીફેરમ, સાદા મલેરિયા એટલે VIVEX મલેરિયા, ડેન્ગ્યુ એટલે એમાં NS 1 ANTIGEN, IGMANTIGEN અને નોન સ્પેસિફિક IgG ANTIGEN, ચીકન ગુનિયા, વાઈરલ ઈન્ફેક્શન, ન્યુમોનિયા, UTI (URINERY TRACT INFECTION) આ બધા તો દરેક ઋતુમાં કોમન હોય છે જ કારણકે આપણી ગુજરાતની આબોહવા, વાતાવરણ એટલે કે તાપમાન જેમાં ગરમી અને ઠંડીનું મિશ્રણ એ વધારે ખરાબ છે જેની અસર બનાવેલા મકાન, બંગલા અને સોસાયટી પર થાય છે. જો એમાં તિરાડો પડે છે મજબૂતાર્થી ઓછી થઈ જાય છે એવું જ આપણા શરીરમાં થાય છે એટલે કે રોગ પ્રતિકારક શક્તિ (IMMUNITY) ના માપ દંડ બદલાઈ જાય છે એટલેકે જેની IMMUNITY ઓછી એને શરદી, ઉધરસ, ખાંસી અને તાવ જલદી થઈ જાય છે અને અત્યારે અસંખ્ય લોકો આવી પરિસ્થિતિમાંથી ગુજરી રહ્યા છે. રોગ પ્રતિકારક શક્તિ એટલે શું? શરીરની બહારના જંતુઓ નો સામનો કરવા માટે લોહીમાં ઉત્પન્ન થતા તત્ત્વો (ANTIBODY) અને સંવેદનશીલ થેત કણો આપણા શરીરને જંતુ નો ચેપ લાગતા રક્ષણ આપે છે એની ક્ષમતા અને રોગ પ્રતિકારક શક્તિ કહે છે તો પછી હવે શરીર ની રોગ પ્રતિકારક ક્ષમતા વધારવી એ આપણી ફરજ છે. તો પહેલા તો ઈન્ફેક્શન ને રોકવા માટે પગલા લો. (૧) દર કલાકે હાથ સાબુ થી ધોવાના રાખો. (૨) ઘરમાં પરડેલો વાસી ખોરાક ખાવો નહિ. (૩) બ્લડ પ્રેસર, ડાયાબીટીસ વગેરેને કંટ્રોલમાં રાખવું (૪) પુરતી ઊંઘ લો (૫) નિયમિત કસરત, યોગા વગેરેથી પોતાના શરીરને મોટાપાથી દુર રાખો, કારણકે મોટાપો એ રોગોનું ઘર છે. (૬) પોતાના ઘરમાં અને ઘર ની આજુ બાજુ સ્વચ્છતા રાખો. (૭) તમાકુ, બીડી, સિગારેટ અને દારૂ જેવા વ્યસનોથી દુર રહેવું કારણકે રોગ પ્રતિકારક શક્તિ ઘટાડે છે. (૮) પોતાના ઉમર ના હિસાબ થી બોડી ચેકઅપ ના ટેસ્ટ દર દ મહીને કરાવતા રહેવું. (૯) રોગ પ્રતિકારક શક્તિ વધારવા માટે લસણ, હેવી પ્રોટીન દહીં (yogurt)- યોગર્ટ - પ્રોટીન યુક્ત દહીં, ચીકન સૂપ , બ્લેક - ટી, શકરીયા, મશરૂમ , citrus fruit, શ્વેતકોલી, રેડ બેલ પેપેર, આદુ, કોથમીર, બાદમ, હળદર, kiwi, સુર્યમુખીનું તેલ... -IMMUNOGLOBULINS IgA, IgG, IgM જે રોગ પ્રતિકારક શક્તિ માટેના ટેસ્ટ છે આ એક પ્રકારના પ્રોટીન છે જે શરીર ની રોગ પ્રતિકારક સીસ્ટમને બેક્ટેરિયા, વાઈરસ, એરી ટ્રાયો અને શરીરની બહારથી પ્રવેશતા ANTIGEN સામે લડવા માટે જવાબ દાર હોય છે IgA-yk antibody સલાઈવા, આંસુ, શ્વસન તંત્ર અને આંતરડામાં જોવા મળે છે. IgG- દરેક પ્રકાર ના બોડી ફ્લુઈડ માં જોવા મળે છે જે બેક્ટેરિયા અને વાઈરસ ના ઈન્ફેક્શન સામે લડે છે. IgM - સામાન્ય રીતે લોહીમાં જોવા મળે છે નવા ચેપ સામે લડવા માટે સૌ પ્રથમ antibody જે શરીર માં ઉત્પન્ન થાય છે IgE - જે એલર્જીક રીએક્શન સાથે જોડાયેલ હોય છે શરીર માં કોઈ પણ પ્રકારની એલર્જી સામે લડે છે જે સ્કીન (ચામડી), ફેફસા અને મ્યુસ્કલ મેમ્બ્રેન માં જોવા મળે છે IgD - જે લોહી માં મુખજ ઓછી માત્રા માં હોય છે. કોઈ ચોક્કસ ઈન્ફેક્શન જણાતા ડોક્ટર આમાંથી યોગ્યતા મુજબ ટેસ્ટ કરાવે છે. IgA, IgG, IgM, IgD ટેસ્ટ સાથે કરવામાં આવે છે જે જોનાથી રોગ પ્રતિકારક શક્તિ બરાબર છે કે નહિ તેની જાણ થાય છે વળી ઓટોઈમ્યુન ડીઝીઝના ડાયગ્નોસિસ માટે પણ આ ટેસ્ટ કરવામાં આવે છે. ઓટોઈમ્યુન ડીઝીઝ - એટલે શરીરની ઈમ્યુનો સીસ્ટમ (રોગ પ્રતિકારક તંત્ર) જયારે બહારથી પ્રવેશતા એન્ટીજન સામે લડતા લડતા શરીરના જ હેલ્થી કોષોને નુકસાન પોહ્યાડે છે જેના લીધે ટીસ્યુ પર અસર થાય છે અને શરીરનું એ અંગ યોગ્ય રીતે કામ કરતુ નથી થવા અલગ પ્રકારે ગ્રોથ થાય છે જેને ઓટોઈમ્યુન ડીઝીઝ કહે છે. આપણે ડાહ્યા માણસ તારીખે એ શોધી નાખવું જોઈએ કે આપણા ને ક્યાં ઈમ્યુનોગ્લોબીન વાળા ખોરાકમાંથી ઈમ્યુનોગ્લોબીન્સ મળે છે. શોધી નાખવું જોઈએ ચાલો હવે આપને આપણી મંજિલ પર જઈએ...

તન દુસ્તી
મહેન્દ્ર ગજજર
ડૉ. દિનેશ રાહોડ

કયો ગવર્નર જનરલ ભારતમાં તાગરીક સેવાઓના જનક તરીકે ઓળખાય છે ?

સ્વતંત્રતા સંગ્રામનો ઇતિહાસ

વિવિધા

(૧) પૂર્ણ સ્વરાજની ઘોષણા કયા શહેરમાં થઈ હતી?
(અ) લાહોર (બ) પૂના
(ક) નાગપુર (ડ) કાનપુર

(૨) 'કાકીરી ટ્રેન કાંડ'? કઈ સાલમાં થયો હતો
(અ) ૧૮૫૭ (બ) ૧૮૮૦
(ક) ૧૮૨૫ (ડ) ૧૮૪૨

(૩) કયા અંગ્રેજ અમલદારે સહકારી યોજના અપનાવી હતી?
(અ) લોર્ડ ઈરવીન (બ) લોર્ડ વેલેસ્લી
(ક) લોર્ડ કેનિંગ (ડ) લોર્ડ માઉન્ટ બેટન

(૪) ભારતીય રાષ્ટ્રીય અંગ્રેસના પ્રથમ અંગ્રેજ અધ્યક્ષ કોણ હતા?
(અ) જયોજી યુલે (બ) લોર્ડ સાયમન
(ક) લોર્ડ વેલેસ્લી (ડ) લોર્ડ કેનિંગ

(૫) રાષ્ટ્રીય મહાસભામાં જહાલ પક્ષના નેતા કોણ હતા?
(અ) અરવિંદ ઘોષ (બ) લાલા લજપતરાય
(ક) લોકમાન્ય તિલક (ડ) વીર સાવરકર

(૬) વિશ્વભારતી સંસ્થાની સ્થાપના કોણે કરી હતી?
(અ) અરવિંદ ઘોષ (બ) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર
(ક) સુરેન્દ્રનાથ બેનરજી (ડ) દેવેન્દ્રનાથ ઠાકુર

(૭) અહમદીયા આંદોલનની શરૂઆત કોણે કરી હતી ?
(અ) ખાન અબ્દુલ ગફારખાને (બ) ઉમર અબ્દુલાએ
(ક) અબ્દુલ કલામ આઝાદ (ડ) મિરઝા ગાલીબ એહમદે

(૮) 'અભિનવ' ભારતના કયા ક્રાંતિકારી બોમ્બ બનાવવાની કળા શીખવા ગયા હતા?
(અ) સાવરકર (બ) પી. એન. વાપટ
(ક) ભગતસિંહ (ડ) કદમસિંહ

(૯) કયા સ્વાતંત્ર્યવીરને 'તાજ વગરના બાદશાહ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?
(અ) સુરેન્દ્રનાથ બેનરજી (બ) વીર સાવરકર
(ક) અરવિંદ ઘોષ (ડ) મદનમોહન માલવીયા

(૧૦) જલિયાવાલા બાગ હત્યાકાંડ પહેલા કયા મહાનુભાવની ધરપકડથી પંજાબમાં આકોશ ફેલાયો હતો?
(અ) મોતીલાલ નહેરુ અને સી. આર. દાસ (બ) ડૉ. સત્યપાલ અને ડૉ. કિચલુ
(ક) મોતીલાલ તેજવત અને બિરજા મૂડા (ડ) ગાંધીજી અને નહેરુ

(૧૧) અંગ્રેજોનું મૈસૂર સાથેનું યોધું યુદ્ધ ક્યારે થયું હતું?
(અ) ૧૮૫૭ (બ) ૧૮૩૩
(ક) ૧૭૯૯ (ડ) ૧૮૩૦

(૧૨) કયો ગવર્નર જનરલ ભારતમાં નાગરીક સેવાઓના જનક તરીકે ઓળખાય છે ?
(અ) લોર્ડ ડફરિન (બ) કોર્ન વાલિસ
(ક) લોર્ડ રિપન (ડ) લોર્ડ રેલાહાઉસી

(૧૩) ૧૭૯૪માં થયેલ બકસરની લડાઈમાં અંગ્રેજ સેનાપતિ કોણ હતા?
(અ) સર હેક્ટર મુનરો (બ) કલીમન્ટ એટલી
(ક) વિલિયમ હેડીંગ (ડ) મોન્ટ બેરીકલ

(૧૪) ૧૮૫૭ના સ્વતંત્રતા સંગ્રામ વખતે ઈંગ્લેન્ડના વડાપ્રધાન કોણ હતા?
(અ) લોર્ડ પાકાસ્ટર્ન (બ) રાણી એલીઝાબેથ
(ક) રાણી વિક્ટોરીયા (ડ) કોર્ન વાલિસ

(૧૫) નાના સાહેબ પેશ્વાના કયા સેના નાયકને અંગ્રેજો એ ફાંસીની સજા કરી હતી?
(અ) ભાઈ રામસિંહ (બ) જવાલા પ્રસાદ
(ક) બળવંત ફડકે (ડ) બટુકેશ્વર દત્ત

ગત સપ્તાહના સવાલનો જવાબ

સવાલ : ગોવાના પૂર્વમુખ્યમંત્રી અને હાલમાં કેન્દ્રીય મંત્રી મનોહર પારિકર કયું મહત્વનું ખાતું સંભાળે છે ?

જવાબ : સંરક્ષણ ખાતું

સાચા ઉત્તર આપનાર પત્રમિત્રો

(૧) ઋજિત રાવલ : સે-૭ડી, ૧૨૨૨/૨ (૨) નટુભાઈ દરજી : પેથાપુર (૩) જયેન્દ્રપ્રસાદ એન. પાઠક : સે-દબી (૪) પંકજ. આર. પ્રજાપતિ : ઉવારસદ (૫) મૂળજીભાઈ પરમાર 'દધિ' : સે-દ (૬) રેખાબેન એમ જાદવ : રાયસણ (૭) ધાર્મિક ઝેડ. પટેલ : ગાયત્રી રેસીડેન્સી, ધોળેશ્વર પાસે (૮) હાર્દિક આર. ભટ્ટ : સે-૨૪

આ સપ્તાહનો સવાલ (જવાબ એક સપ્તાહમાં મોકલો)

અયોધ્યા ખાતે રામ જન્મભૂમિ સ્થાન પર બંધાયેલ વિવાદાસ્પદ મસ્જિદ ક્યારે ઘવ્સત કરવામાં આવી હતી?

'ગાંધીનગર સમાચાર'-ખજાનો વિભાગ,
બ્લોક નં. ૬૮૪/૧, સેક્ટર-૨૮ ગાંધીનગર

સાચા જવાબો

૧ (૧) ૧૮ (૨) ૨ (૩) ૬ (૪) ૫ (૫) ૭ (૬) ૮ (૭) ૯ (૮) ૧૦ (૯) ૧૧ (૧૦) ૧૨ (૧૧) ૧૩ (૧૨) ૧૪ (૧૩) ૧૫ (૧૪) ૧૬ (૧૫) ૧૭ (૧૬) ૧૮ (૧૭) ૧૯ (૧૮) ૨૦ (૧૯) ૨૧ (૨૦) ૨૨ (૨૧) ૨૩ (૨૨) ૨૪ (૨૩) ૨૫ (૨૪) ૨૬ (૨૫) ૨૭ (૨૬) ૨૮ (૨૭) ૨૯ (૨૮) ૩૦ (૨૯) ૩૧ (૩૦)